

BUDAPESTI KÖZLEKEDÉSI VÁLLALAT
FOGASKEREKŰ VASÚT

F. 1. SZÁMÚ
JELZÉSI UTASÍTÁS

Jóváhagyta a Közlekedési Hírközlési és Vízügyi Minisztérium Vasúti
Közlekedési Főosztálya a 453.804/1994. szám alatt, 1994.10.01.-től.

Társasági életbeléptetés: 2/FMVHU/1994

TARTALOMJEGYZÉK

I. FEJEZET

AZ UTASÍTÁS HATÁLYA, TARTALMA, JÓVÁHAGYÁSA, MÓDOSÍTÁSA ÉS RENDELETEINEK ÉRTELMEZÉSE

II. FEJEZET

A JELZŐK ÉS JELZŐESZKÖZÖK

A/ Általános rendelkezések

B/ Fényjelzők és jelzései

C/ Főjelzőkre vonatkozó rendelkezések

D/ Tolatási jelzőkre vonatkozó rendelkezések

Tolatásjelzők

Visszatolás jelző

E/ Egyéb jelzőkre vonatkozó rendelkezések

”Útátjáró fedező” jelzők és jelzései

”Próbamenet határjelző”

”Váltójelzők”

”Utastájékoztató” jelzők

”Biztonsági határjelző”

”Lejtésjelzők”

”Megállóhely” jelző

”Szakaszszigetelő” jelző

”Feszültséghatár” jelző

”Vágányzáró” jelző

”Tolópad” jelző

F/ Érvénytelen és használhatatlan jelzők

Érvénytelen jelzők

Használhatatlan jelzők

G/ Jelzőeszközök és a velük adható jelzések

Pályán elhelyezett jelzőeszközök

”Megállj” jelzés

”Lassan” jelzés

”Szabad” jelzés

A pályán dolgozók fedezése

Járművekre felszerelt jelzőeszközök

Látható jelzések

Hallható jelzések

Kézi jelzőeszközök és jelzései

”Megállj” jelzés a közúti járművek részére
”Megállj” jelzés
”Közeledj felém” jelzés
”Távolodj” tőlem jelzés
”Lassan” jelzés

III. FEJEZET

FIGYELMEZTETŐ JELEK

Szigeteltsínre figyelmeztető jel
Nagyfeszültségre figyelmeztető jel
Úrszelvénybe nyúló létesítményre figyelmeztető jel
Szelvény jel

1. sz. melléklet

Szolgálatban lévő dolgozó felszerelése jelzőeszközökkel

I. FEJEZET

AZ UTASÍTÁS HATÁLYA, TARTALMA, JÓVÁHAGYÁSA, MÓDOSÍTÁSA ÉS RENDELETEINEK ÉRTELMEZÉSE

1. A Fogaskerekű Vasút F. 1. számú Jelzési Utasítás (a továbbiakban utasítás) hatálya kiterjed a Fogaskerekű Vasút (továbbiakban vasút) vonalára, valamint a kapcsolódó járműtelepi vágányok területére, ahol a szolgáltatot a Fogaskerekű Vasút F.2. számú Forgalmi Utasítása szerint kell végezni.

2. Az üzemben használható jelzéseket, ezek alkalmazására és értelmezésére vonatkozó rendelkezéseket a Fogaskerekű Vasút F. 1. Jelzési Utasítása tartalmazza.

3. Az utasításban foglalt jelzések kötelező érvényűek a vasút valamennyi dolgozójára, ezen kívül a tervező és kivitelező szervekre is.

4. A Fogaskerekű Vasút F. 1. számú Jelzési Utasítás tartalmazza a fogas kerekű vasúti vonatforgalom lebonyolítása közben alkalmazható jelzéseket és figyelmeztető jeleket, az ezek alkalmazására és értelmezésére vonatkozó rendelkezéseket.

5. Az utasítást az Országos Vasúti Szabályzatban meghatározott hatóság hagyja jóvá.

6. Az utasítás módosítására vagy hatálytalanítására a jóváhagyó hatóság illetékes. A jóváhagyó hatóság hozzájárulása nélkül jelen utasításon változtatást eszközölni nem szabad.

7. A módosítást vagy hatálytalanítást a vállalatvezetés rendszerében meghatározott szakterület vezetőjének írásos utasításában kell közölnie az érdekelt dolgozókkal.

8. A jóváhagyott utasítást a vállalatvezetés rendszerében meghatározott szakterület vezetőjének írásos utasításával kell életbe léptetni.

9. Az utasítással el kell látni minden olyan dolgozót, akire az utasítás - teljes vagy részleges - ismerete kötelező.

10. Az utasítás teljes szabályozási körének ismerete kötelező a forgalom lebonyolításában részt vevő és a vállalatvezetés rendszerében meghatározott szakterület által kijelölt dolgozók részére. A vasút többi - az utasítás ismeretére kötelezett - dolgozója köteles az utasításból a szolgálatára vonatkozó részt megtanulni, és munkája során alkalmazni.

11. Az utasítás értelmezésekor felmerülő véleménykülönbségek esetén a szakterület vezetőjéhez, szükség esetén az utasítást jóváhagyó hatósághoz kell fordulni.

II. FEJEZET

A JELZŐK ÉS JELZŐESZKÖZÖK

A/ Általános rendelkezések

12. Jelzőknek nevezzük a vasúti pálya tartozékát képező olyan szerkezeteket, melyek fényvel vagy geometriai ábrával jelzést adnak.

13. Jelzőeszközöknek nevezzük azokat a pályán elhelyezett hordozható, vagy járművekre felszerelt tárgyakat, melyeknek jelen utasításban meghatározott használatával kell jelzést adni.

Ezek lehetnek:

- pályán elhelyezett jelzőeszközök,
- kézi jelzőeszközök,
- járművekre felszerelt jelzőeszközök.

14. A jelzők és a jelzőeszközök jelzése parancs, mely azonnali és feltétlen végrehajtást követel. A jelzések megfigyelésére kötelezett dolgozónak minden rendelkezésére álló eszközzel biztosítani kell a jelzőkkel és jelzőeszközökkel kapott parancsok azonnali és maradéktalan végrehajtását.

15. A jelzéseket a végrehajtáshoz szükséges időben, az utasításban meghatározott helyen, módon és egyértelműen kell adni.

16. A jelzésekkel elkövetett mindennemű visszaélés, vagy jelzésekkel közölt parancsok azonnali végrehajtásának elmulasztása súlyos fegyelmi vétség.

17. A vasút üzemében csak az utasításban rendszeresített jelzéseket szabad alkalmazni, ha ezen túlmenően az utasításban nem meghatározott jelzés alkalmazása válik szükségessé, ennek bevezetéséhez a jóváhagyó hatóság engedélye szükséges.

18. Idegen vasúttal közösen használt pályán alkalmazható jelzésekre és figyelmeztető jelekre vonatkozó rendelkezéseket külön Végrehajtási Utasításban kell szabályozni.

19. A jelzések lehetnek hallhatóak vagy láthatóak. A hallható jelzéseket nappal is sötétben azonos módon kell adni. A látható jelzések az alábbi két csoportba sorolhatók:

a/ nappali világosságnál alkalmazandók,
b/ sötétben alkalmazandók.

20. A sötétben alkalmazandó látható jelzéseket kell adni:

a/ alkonyattól a nappali világosság beálltáig,

- b/ fényjelzőkön állandóan,
- c/ ha a távolbalátás korlátozott.

21. A távolbalátás akkor korlátozott, ha a napszaknak megfelelő jelzéseket valamilyen időjárási ok, vagy egyéb levegőszennyeződés miatt nem lehet legalább 50 m-ről biztosan felismerni.

22. A szabadlátás akkor korlátozott, ha az adott jelzéseket terepviszonyok miatt nem lehet üzemi fékút távolságról látni, vagy biztosan felismerni.

23. A hallható jelzések egy vagy rövid időközökben adott több, esetleg változó időtartamú hangjelzésekkel fejeznek ki végrehajtandó parancsot. Jelzésük sötétben és nappal azonos. Hallható jelzések adására szolgál a jelzősíp és a jelzőcsengő. A jelzősípjal adott hallható jelzések csak kiegészítő jelzéseként alkalmazhatók.

24. A vasút üzemében a látható jelzések adása fényjelzéssel, illetve alakjelzéssel történhet.

25. A fényjelzők a környezet világítási körülményeitől függetlenül minden esetben egy vagy több különböző színű fényforrással állítják elő a jelzési képet. A fényjelzők lehetnek egy vagy kétoptikásak. A fényjelzésekhez csak szabványosított vörös, zöld, sárga, fehér és kék színű fény alkalmazható. A végrehajtandó utasításokat az egyes színek önálló megjelenése vagy megfelelő csoportosítása fejezi ki.

26. Az alakjelzők meghatározott ábrával közlik a hozzájuk rendelt parancsokat. Az alakjelzőket fényvisszaverő módon kell kiképezni.

27. A kézi jelzőeszközöket jelzésadás közben az utasításban meghatározott módon kell tartani, illetve mozgatni. Ügyelni kell arra, hogy a teljes jelzés egy része ne váljék láthatatlanná, mert a jelzés más éneimet kaphat.

28. Kézi jelzőeszközzel történő jelzésadásnál a jelzést adónak a test elejével és arccal a jármű vezetője felé fordulva kell a jelzést adni.

29. A jelzőkön, jelzőeszközökön és figyelmeztető jeleken szabványtól eltérő méretű, törött repedt, vagy csorbult üvegek használata tilos!

30. Az adott jelzést a jelzésadás helyéig állandóan figyelni kell, mert a jelzés rendkívüli ok, főleg veszély elhárítás miatt megváltozhat. Kézi jelzésadás esetén a jelzést mindaddig figyelni kell, amíg a jelzést adó személy látható.

31. Egy időben adott, de eltérő értelmű jelzéseket aggályosnak kell minősíteni és közülük a forgalom biztonságáa szempontjából a fontosabbat, kell figyelembe venni.

Ha az eltérő értelmű egyidejű jelzéseket utasítás szerint adják: a jelzéseket az utasításban meghatározott értelemmel kell tudomásul venni.

Ha valamely jelzés értelme tekintetében a legkisebb kétely merül fel, kétes jelzés esetén fel kell készülni a megállásra, más kétes jelzés esetén a menetet vagy a tolatási mozgást a helyzet tisztázásáig meg kell állítani, álló helyzetből pedig nem szabad elindulni.

32. Kétesnek kell minősíteni minden olyan jelzést, melynek értelme nem világos, nem határozott, más jelzéssel összetéveszthető, adásmódja nem utasításszerű. Kétes jelzést „Megállj!” jelzésnek kell minősíteni.

33. Forgalmi szempontból a jelzők lehetnek:

- a/ főjelzők,
- b/ tolatási jelzők,
- c/ egyéb jelzők.

34. A főjelzők a vonatforgalmat szabályozzák. Ezek a jelzők a vágány foglaltsággal és a váltókkal kényszerkapcsolatban vannak.

35. A tolatási jelzők a tolatási mozgásokat szabályozzák. A hozzájuk tartozó berendezésekkel, váltókkal kényszerkapcsolatban vannak.

36. Az egyéb jelzők a járművek közlekedése során valamilyen tevékenység végrehajtására adnak parancsot.

37. Működésük szempontjából megkülönböztetünk önműködő, félig önműködő és nem önműködő jelzőket.

Önműködő jelzőkön a jelzések emberi beavatkozás nélkül, a haladó vonat hatására változnak meg.

A félig önműködő jelzőket kezelő személy állítja továbbhaladást engedélyező állásba, a "Megállj!" jelzés azonban a haladó vonat hatására önműködően jelenik meg.

A nem önműködő jelzőket kezelő személy állítja továbbhaladást engedélyező vagy tiltó állásba.

38. A forgalom lebonyolításában résztvevő minden dolgozónak tudnia kell, hogy hol, milyen jelzők vannak.

39. Amennyiben az utasítás másképp nem rendelkezik, a jelzőket azon vágány mellett vagy felett kell elhelyezni, amelyikre a jelző jelzése vonatkozik.

40. Amennyiben az utasítás másképp nem rendelkezik, a jelzők helyére vonatkozó rendelkezések érvényesek a kitűzött jelzőeszközökre és figyelmeztetőjelekre is.

B/ Fényjelzők és jelzéseik

41. A fényjelzőket a rendeltetésük szerinti megkülönböztetés miatt a jelző árbocon fehér alapon fekete betűvel meg kell jelölni a következők szerint:

- a/ azokat az "Állomásköz fedező" jelzőket, melyek a végállomások menetirány szerinti bal vágányára vonatkoznak: "A" betűvel,
- b/ azokat az "Állomásköz fedező" jelzőket, melyek a végállomások menetirány szerinti jobb vágányára vonatkoznak: "B" betűvel,
- c/ a forgalmi kitérők azon "Állomásköz fedező" jelzőit, melyek Városmajor végállomás felé eső végén vannak: "C" betűvel,
- d/ a forgalmi kitérők azon "Állomásköz fedező" jelzőit, melyek a Széchenyi-hegy végállomás felé eső végén vannak: "D" betűvel,
- e/ a Városmajor végállomás II. vágányára vonatkozó tolatásjelzőt: "E" betűvel,
- f/ Városmajor végállomás I. vágányára vonatkozó tolatásjelzőt: "F" betűvel,
- g/ a visszatolás jelzőt: "V" betűvel,
- h/ a menet Városmajor végállomás felé érintett "Útátjáró fedező" jelzőket: "FI" felirattal,
- i/ a menet Széchenyi hegy végállomás felé érintett "Útátjáró fedező" jelzőket: "F2" felirattal,
- j/ Az "Állomásköz fedező" jelzővel közös árbocon elhelyezett "Útátjáró fedező" jelzőt: "F2D" felirattal,
- k/ a "Próbamenet határ" jelzőt: "P" betűvel.
- l/ a Városmajor végállomás II. vágányára vonatkozó tolatásjelzőt "E/Ü" betűvel
- m/ a Városmajor végállomás I. vágányára vonatkozó tolatásjelzőt "F/Ü" betűvel
- n/ a Városmajor végállomás I. Sz. váltója előtt elhelyezett tolatásjelzőt "G" betűvel

42. Az összes fényjelzőn valamennyi fényforrásnak állandóan üzemképes állapotban kell lennie.

Ha a fényjelző sötét, előtte meg kell állni és a "Megállj!" jelzésre vonatkozó szabályok szerint kell eljárni, amennyiben az utasítás másképpen nem rendelkezik.

43. A fényjelzők üzemképes állapotát a diszpécser köteles folyamatosan ellenőrizni a kezelőasztal visszajelzésein keresztül. Fényjelző meghibásodása esetén a meghibásodás tényét és időpontját a "Hiba előjegyzési könyv"-be be kell jegyezni, és intézkedni kell a hiba mielőbbi megszüntetéséről.

44. A jelzőberendezés kezelésére vonatkozó részletes rendelkezéseket a jelző- és vasútbiztosító-berendezés Kezelési Utasításában kell szabályozni.

C/ Főjelzőkre vonatkozó rendelkezések

45. Főjelzőknek nevezzük az "Állomásköz, fedező" jelzőket. Az. "Állomásköz, fedező" jelzők kétoptikás fényjelzők. Alapállásuk a "Megállj!" jelzés.

46. A főjelzők mellett elhaladni - üzemszerűen - csak továbbhaladást engedélyező jelzés esetén szabad.

"Megállj!" jelzésű főjelzőt meghaladni csak a Fogaskerekű Vasút F.2. sz. Forgalmi Utasításában foglaltak szerint lehet.

47. Az "Állomásköz fedező" jelzők a kitérők menetirány szerinti jobb vágányának végén, valamint a végállomások mindkét vágánya mellett vannak elhelyezve, melyek a vonatok állomásból való kihaladását engedélyezik vagy tiltják.

48. Jelzései

a/ "Megállj!"

Egy vörös fény

Jelentése: a vonattal elindulni és a jelző mellett, elhaladni tilos! Az ettől való eltérést az F.2. sz. Forgalmi Utasítás tartalmazza.

b/ "Szabad a továbbhaladás"

Egy zöld fény (2. ábra).

Jelentése: a vonat részére lezárt vágányul biztosított a következő "Állomásköz fedező" jelzőig, illetve a végállomásra való behaladásra.

1. ábra

2. ábra

48/ A. "Tolatásjelzővel egyesített állomásköz fedező" jelző
Kétoptikás fényjelző kiegészítve 1 fehér fényű optikával.

Jelzései:**a / "Megállj!"**

Egy vörös fény, a tolató optika sötét

Jelentése: a vonattal vagy szerelvénnel elindulni és a jelző mellett elhaladni tilos! Az ettől való eltérést az F.2. Forgalmi Utasítás tartalmazza.

b / "Szabad a továbbhaladás"

Egy zöld fény, a tolató optika sötét.

Jelentése: a vonat részére lezárt vágányút biztosított a következő "Állomásköz fedező" jelzőig.

c / "Szabad a tolatás"

Egy fehér fény, az "Az állomásköz fedező" jelző optikai sötétek.

Jelentése: Az átálló szerelvény részére lezárt vágányút biztosította "Visszatolás" jelzőig.

48/ B. Egy villogó zöld fény

Jelentése: a kizárt kitérő helytelen vágányán álló vonat részére, lezárt vágányút biztosított a következő "Állomásköz fedező" jelzőig.

D/ Tolatási jelzőkre vonatkozó rendelkezések

49. Tolatási jelzőknek nevezzük a:

- a / Tolatásjelzőket,
- b / Visszatolatás jelzőt.

A tolatási jelzők kétoptikás fényjelzők.

Tolatásjelzők

50. A Városmajor végállomás és a járműtelepi vágányok közötti mozgásokat, és a forgalmi vágányokon történő átállásokat szabályozzák. A Városmajor végállomás 1.sz. váltója előtt elhelyezett tolatásjelző az átálló szerelvény mozgását szabályozza, a menetrend szerint közlekedő vonatok esetén a jelző állása "Megállj!"

51. Jelzései:

a / "Tilos a tolatás!"

Egy kék fény

Jelentése: a szerelvényvel elindulni és a jelző mellett, elhaladni tilos! Az ettől való eltérést az F.2. sz. Forgalmi Utasítás tartalmazza.

b / "Szabad a tolatás"

Egy fehér fény

Jelentése: a diszpécser szóbeli engedélye alapján a tolatási mozgás megkezdhető.

3. ábra

4. ábra

Visszatolatás jelző

52. A Városmajor végállomáson átállást végző szerelvény mozgását szabályozza, egyben a tolatási mozgás határát jelzi. A menetrend szerint közlekedő vonatok esetén a jelző állása sötét.

53. Átállást végző szerelvény esetén jelzései:

a / "Megállj!"

Egy vörös fény

Jelentése: a szerelvénnel elindulni és a jelző mellett, elhaladni tilos! Az ettől való eltérést az F.2. sz. Forgalmi Utasítás tartalmazza.

b / "Szabad a visszatolás"

A vörös fény alatt egy fehér fény

Jelentése: a szerelvénnel megkezdhető a visszahaladás a Városmajor végállomás váltója előtt elhelyezett "G" jelzőig.

5. ábra

6. ábra

E/ Egyéb jelzőkre vonatkozó rendelkezések

54. A Fogaskerekű Vasútüzemben egyéb jelzőknek nevezzük a :

- a/ "Útátjáró fedező" jelzőket,
- b/ "Próbamenet határjelzőt",
- c/ Váltójelzőket
- d/ "Utas tájékoztató" jelzőket
- e/ "Biztonsági határjelzőket",
- f/ "Lejtésjelzőket",
- g/ "Megállóhely" jelzőket,
- h/ "Szakaszszigetelő" jelzőket,
- i/ "Feszültséghatár" jelzőket,
- j/ "Vágányzáró" jelzőket,
- k/ "Toló pad" jelzőket.

"Útátjáró fedező" jelzők és jelzéseik

55. Az állomási, illetve vonali fénysorompókkal kényszerkapcsolatban vannak. Jelzik a közúti fénysorompó jelzéseit és állapotát. Kétoptikás fényjelzők.

56. Jelzései:

a/ "Szabad"

Egy sárga fény

Jelentése: a vonat a jelző mellett elhaladhat.

b/ "A közúti fénysorompó üzemképes"

Egy fehér fény

Jelentése: a vonattal a jelző előtt meg kell állni.

c/ "A közúti fénysorompó üzemképtelen"

A jelző jelzőlapja sötét

Jelentése: a vonattal a jelző előtt meg kell állni.

A b/ és c/ pontban szereplő jelzéseket meghaladni csak az F.2. sz. Forgalmi Utasításban előírtak szerint szabad.

7. ábra

8. ábra

9. ábra

57. "Állomásköz fedező" jelzővel közös árbocon elhelyezett "Útátjáró fedező" jelző esetén:

- a/ működő "Állomásköz fedező" jelző esetén az "Útátjáró fedező" jelző jelzőlapja sötét, a járművekkel az "Állomásköz fedező" jelző 48. pontban előírt jelzései szerint kell közlekedni
- b/ sötét jelzőlapú "Állomásköz fedező" jelző esetén az "Útátjáró fedező" jelző 56. pontban előírt jelzései szerint kell közlekedni.

10. ábra

11. ábra

12. ábra

13. ábra

"Próbamenet határjelző"

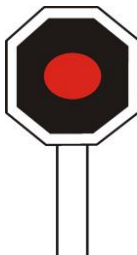
58. A helytelen vágányon lezárt vágányúton közlekedő vonatok mozgásának határát jelzi. Egyoptikás fényjelző.

59. Jelzése:

"Megállj!"

Egy vörös fény

Jelentése: a vonattal a jelző előtt meg kell állni.

14. ábra

"Váltójelzők"

60. A két végállomás bejáratú váltói előtt vannak elhelyezve. A hozzátartozó váltóval kényszerkapcsolatban van. Jelzi, hogy a váltó egyenes illetve kitérő irányban áll. A váltójelzőket számozni nem kell.

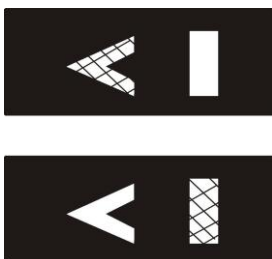
61. Jelzései:

a/ "A váltó egyenes irányban áll"

Függőleges téglalap alakú fehér fény

b/ "A váltó kitérő irányban áll"

Nyílhegy alakú fehér fény

15. - 16. ábra

"Utastájékoztató" jelzők

62. Az utasok részére jelzik, hogy a legközelebb induló vonat a jelzőtől jobbra vagy balra lévő vágányról indul. Az utastájékoztató jelzőket számozni nem kell.

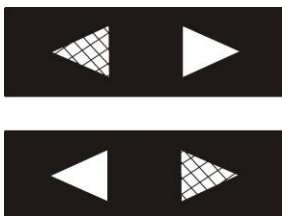
63. Jelzései:

a/ Egy jobbra mutató fehér tömör nyílhegy.

Jelentése: a legközelebb induló vonat a jelzőtől jobbra lévő vágányról indul.

b/ Egy balra mutató fehér tömör nyílhegy.

Jelentése: a legközelebb induló vonat a jelzőtől balra lévő vágányról indul.

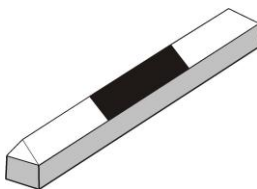

17. - 18. ábra

"Biztonsági határjelző"

64. A "Biztonsági határjelző" két összefutó vágány között azt a helyet jelöli meg, amelyen belül az egyik vágányon álló vagy mozgó vonat a másik vágányon való biztonságos közlekedést nem akadályozza, illetve nem veszélyeztetni. A jelzőket ki-, illetve megvilágítani nem kell.

65. A "Biztonsági határjelző" fehér - fekete - fehér mázolású gerenda vagy sáncdarab.

19. ábra

"Lejtés jelzők"

66. A "Lejtésjelzők" mindig a következő pályaszakasz lejtési viszonyait közlik, hogy az a fekete számokkal méterekben kifejezett távolságon belül vízszintes, vagy a vörös számjegyekkel ezrelékben kifejezett emelkedésben vagy esésben fekszik. A lejtésjelzőt a pálya jobb oldalán kell felállítani

20. ábra

21. ábra

22. ábra

"Megállóhely" jelző

67. A megállóhelyeken a személyszállító vonatok megállási helyét jelöli. A vonattal úgy kell megállni, hogy a vonat eleje a megálló hely jelzővel egy vonalba legyen.

23. ábra

"Szakaszszigetelő" jelző

68. A "Szakaszszigetelő" jelző a munkavezeték tartó keresztthuzalra erősített kék színű, körgyűrűbe foglalt "SZ" betű.

69. A "Szakaszszigetelő" jelző a munkavezeték betáplálási szakaszok határainak megjelölésére szolgál. Parancsot ad a jelölt szakaszhatár alatti folyamatos áthaladásra.

24. ábra

"Feszültséghatár" jelző

70. A téglalap alakú kék színű táblán közepén vízszintes sávval megszakított függőleges fehér sáv.

71. A jelzőt különböző feszültségű munkavezeték (600 V és 1500 V) találkozásánál kell elhelyezni. A járművezető a jelzőnél köteles a vonat elektromos berendezéseit a megfelelő feszültségre átkapcsolni. A jelző elhelyezhető saját vagy munkavezeték tartóoszlopon. Ki-, illetve megvilágítani nem kell.

25. ábra

"Vágányzáró" jelző

72. A csonka vágányok végét "Vágányzáró" jelző jelzi.
A jelzőt kivilágítani nem kell.

Jelzése:

"Megállj!"

Fekete szegélyes kör alakú fehér mezőben vízszintes fekete sáv.

26. ábra

”Tolópad” jelző

73. A járművek tolópadra történő ráhaladását, illetve arról való lehaladását szabályozza. Kétoptikás fényjelző. A tolópad jelzőket számozni nem kell.

74. Jelzései:

a / ”Tilos a tolatás!”

Egy kék fény.

Jelentése: A járművel a tolópad előtt meg kell állni, illetve a tolópadon mozgást végezni tilos!

b / ”Szabad a tolatás” Egy fehér fény.

Jelentése: A jármű a tolópadon mozgást végezhet.

27. ábra

28. ábra

F/ Érvénytelen és használhatatlan jelzők

Érvénytelen jelzők

75. Ha valamely fényjelző érvénytelen, akkor a fényjelzőre sárga - fekete sávos ferde keresztet, vagy a fényjelző optikai elé sárga - fekete sávos takaró lemezt kell helyezni a vágány tengelyre merőlegesen. Érvénytelen jelzőn a fényjelzéseket ki kell kapcsolni.

29. ábra

30. ábra

76. A rendelkezés a felszerelt, de még üzembe nem helyezett vagy már üzemben volt, de még el nem távolított fényjelzőkre vonatkozik. Érvénytelessé vált más jelzőt el kell távolítani.

77. Érvénytelen jelző mellett elhaladni csak akkor szabad, ha a jelzőn rajta van az érvénytelenítő jelzés és a járművezető írásbeli értesítése megtörtént. Ezek hiányában a jelzőt csak a diszpécser engedélyével szabad meghaladni.

Használhatatlan jelzők

78. Használhatatlannak kell minősíteni a jelzőt akkor, ha:

- a / bármely ok miatt nem kezelhető,
- b / jelzést adó alkatrésze sérült vagy törött,
- c / színes jelzőüvegén törés, hasadás vagy csorbulás miatt fehér fény szűrődik ki, vagy ha színes fény helyett fehér fényt ad,
- d / kétes jelzést ad,
- e / a jelző lámpái nem világítanak, kivéve:
 - a visszatolás jelzőt nem áttálló vonatok esetében,
 - próbamenet határjelzőt kizárt kitérő esetén,
 - üzemképes állomásköz fedező jelzővel közös árbocon elhelyezett útátjáró fedezőjelző esetén.

Az e/ pontban felsorolt kivételek esetén az F.2. sz. Forgalmi Utasítás rendelkezései szerint kell eljárni.

A jelző használhatatlansága esetén a jelző előtt a vonattal meg kell állni. Elindulni csak a diszpécser engedélyével az F. 2. Forgalmi Utasítás szabályozásai szerint lehet.

G/ Jelzőeszközök és a velük adható jelzések

Pályán elhelyezett jelzőeszközök

79. Pályán elhelyezett jelzőeszközök lehetnek:

a / "Megállj!" jelzés,

b / "Lassan!" jelzés,

c / "Szabad!" jelzés,

d / "A pályán munkások dolgoznak" jelzés.

"Megállj!" jelzés

80. Járhatatlan pályarész fedezésére szolgál. Vágánytengelybe kítűzött kör alakú vörös színű, fehér szegélyű jelzőtárcsa, lapjával a jármű felé fordítva.

Jelentése: a járművel a jelzőeszköz előtt meg kell állni!

81. A "Megállj!" jelzést a járhatatlan pályarész elejétől számított 30 méterre kell kítűzni mindkét irány felől. Ha a járhatatlan pályarész és az azt megelőző kitérő között nincs 30 méter távolság, akkor a "Megállj!" jelzést a "Biztonsági határjelzővel" egy vonalban kell a járhatatlan vágány tengelyébe kítűzni; a váltót pedig a járható vágányra terelő állásban mechanikusan rögzíteni kell. Sötétben és nappal, ha a távolbalátás korlátozott, meg kell világítani. Ha a jelzőeszköz fényvisszaverővel készült, megvilágítani nem kell.

"Lassan" jelzés

82. A lassan bejárandó pályarész elejét jelzi. Sárga színű, fehér szegélyű kör alakú jelzőtárcsa, benne a sebesség értékének megfelelő fekete számmal.

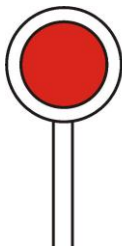
Jelentése: A megjelölt pályarészen csak az előírt sebességgel szabad közlekedni.

83. A "Lassan" jelzést a lassan bejárandó pályarész kezdetével egy vonalban kell kítűzni mindkét irány felől. Megvilágítani nem kell.

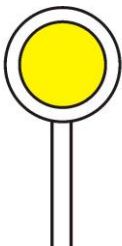
"Szabad" jelzés

84. A lassan bejárandó pályarészek végét jelzi. Zöld színű, fehér szegélyes, kör alakú jelzőtárcsa.

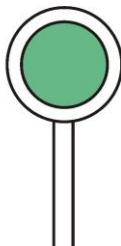
Jelentése: A jelzés feloldja a sebességkorlátozást, a járművezető azonban csak akkor növelheti a sebességét, ha a szerelvény teljes egészében elhaladt a jelzés mellett.

31. ábra

32. ábra

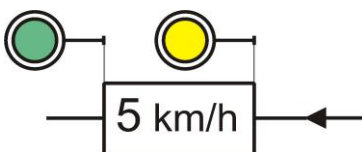

33. ábra

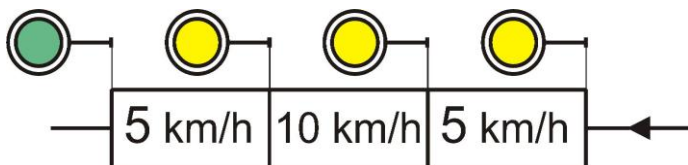
85. A lassan bejárandó pályarész jelölése:

a / adott pályaszakaszon elrendelt egy lassúmenet kitűzése

b / adott pályaszakaszon elrendelt több lassúmenet kitűzése

34. ábra

35. ábra

A pályán dolgozók fedezése

86. A pályán dolgozók munkahelyét a munkahely elejétől számított 50 m távolságban mindkét irány felől "A pályán munkások dolgoznak" elnevezésű jelzőeszközzel kell fedezni.

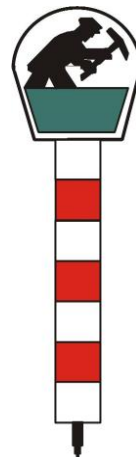
"A pályán munkások dolgoznak" elnevezésű jelzőeszköz fehér-vörös sávos oszlopon aláverő embert ábrázoló tábla. A jelzőeszköz fényvisszaverő kivitelben is készül.

A jelzőeszköz kitűzését és az eltávolítását a munka vezetője köteles elrendelni és ellenőrizni.

Ha a munkavégzés forgalmi kitérőben történik, a jelzőeszközöket a kitérő elejétől számított 50 m-re kell elhelyezni, függetlenül attól, hogy a munkavégzés melyik vágányon történik.

A jelzőeszközhöz érkező vonat járművezetője „Figyelj!” jelzést köteles adni

A „Figyelj!” jelzés arra utasítja a pályán dolgozó munkásokat, hogy a közlekedést akadályozó tárgyakat helyezték úrszelvényen kívül és maguk is az úrszelvényen kívül, helyezkedjenek el.

36. ábra

Járműre felszerelt jelzőeszközök

87. A járművekre felszerelt jelzőeszközökkel adhatók:

- a / látható.
- b / hallható jelzések.

Látható jelzések

88. A vonatok elejét és végét a napszaktól függetlenül meg kell jelölni. A vonat elejét a haladás iránya határozza meg.

A vonat elejét 2 db fehér fényű, a vonat végét 2 db vörös fényű lámpával kell megjelölni.

89. Nem szabad forgalomba állítani olyan szerelvényt, amelyiknél jelzési hiányosság van.

A forgalomban lévő szerelvények vezetői a végállomásokról történő minden indulás előtt kötelesek meggyőződni arról, hogy a vonat elején és végén világít-e valamennyi lámpa. Jelzési hiányosságot azonnal jelenteni kell a diszpécsernek, aki köteles a hiba elhárítása iránt intézkedni.

90. Ha a járművezető, vagy bármely más vonatmegfigyelésre kötelezett jelzési hiányosságot észlel a vonatonál, köteles erről a diszpécserrel értesíteni, a Városmajor végállomásról jelzési hiányossággal vonat nem indítható.

Jelzési hiányossággal a Városmajor végállomásig a vonat a következők szerint közlekedhet:

a/ Ha a vonat elején csak egy lámpa világít:

nappal: sebességkorlátozás nélkül;

sötétben vagy a távolbalátás korlátozottsága esetén: gyalogos átjárót, valamint útátjárót csak lépésnek megfelelő sebességgel szabad megközelíteni, szükség esetén hangjelzést kell adni.

b/ Ha a vonat elején egy lámpa sem világít:

nappal: az a/ alpontban rögzített, a sötétben, vagy a távolbalátás korlátozottságára vonatkozó szabályokat kell alkalmazni;

sötétben vagy a távolbalátás korlátozottsága esetén: a vonat elejét 1 db kézi jelzőlámpával kell megjelölni, a gyalogos átjárók, illetve az útátjárók előtt meg kell állni, meg kell győződni az áthaladás veszélytelenségéről, szükség esetén hangjelzést kell adni.

Ha a jelzési hiányosság a vonat végén van, a napszaktól függetlenül vonat a Városmajor végállomásig korlátozás nélkül közlekedhet.

Hallható jelzések

91. "Figyelj!" jelzés

A jelzőcsengővel adott egy hosszú hang.

"Figyelj!" jelzést kell adni minden olyan esetben, amikor a közlekedés biztonsága megköveteli. Jelzőcsengő meghibásodása esetén a vonatot ki kell vonni a forgalomból. Ha a jelzőcsengő menet közben hibásodott meg, a vonat Városmajor végállomásig közlekedhet úgy, hogy valamennyi gyalogos átjáró, illetve útátjáró előtt meg kell állni, meg kell győződni az áthaladás veszélytelenségéről.

Kézi jelzőeszközök és jelzéseik

92. Kézi jelzőeszközök lehetnek:

- a / jelzőtárcsa,
- b / jelzőlámpa,
- c / jelzőzászló,
- d / jelzősip.

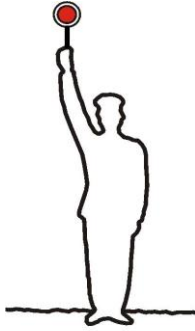
93. Jelzéseik:

- a / "Megállj!" jelzés a közúti járművek részére,
- b / "Megállj!" jelzés,
- c / "Közeledj felém!" jelzés,
- d / "Távolodj tőlem!" jelzés,
- e / "Lassan!" jelzés.

"Megállj!" jelzés a közúti járművek részére

94. A jelzést akkor kell adni, ha a közúton közlekedő járműveket a vágányon haladó vonat veszélyezteti. A jelzést a közút mindkét irányába kell adni, mindaddig, amíg a vonat veszélyezteti a közút forgalmát.

95. A jelzési nappal mindkét oldalán vörös színű fehér szegélyes jelzőtárcsával, sötétben, illetve távolbalátás korlátozottsága esetén mindkét irány felé vörös fényt mutató jelzőlámpával kell adni. A jelzőtárcsát nyújtott karral magasan, a jelzőlámpát vállmagasságban kell tartani.

37. ábra

38. ábra

"Megállj!" jelzés

96. Nappal kibontott sárga színű jelzőzászlónak, vagy más tárgynak esetleg az egyik karnak a test előtti körbeforgatása a vonat felé fordulva.

Sötétben és távolbalátás korlátozottsága esetén fehér vagy bármilyen színű fény körbeforgatása a vonat felé fordulva.

A látható jelzést szükség esetén ki kell egészíteni a jelzősípval adott három rövid hanggal.

39. ábra

40. ábra

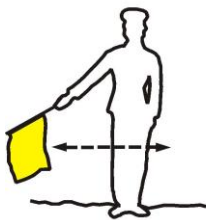
97. A "Megállj!" jelzés azt jelenti, hogy a közlekedést veszélyeztető akadály miatt a haladó járművet azonnal meg kell állítani, illetve az álló járművel elindulni nem szabad.

"Közeledj felém!" jelzés

98. Nappal kibontott sárga színű jelzőzászló, vagy az egyik kar, sötétben és a távolbalátás korlátozottsága esetén fehér fényű jelzőlámpa vízszintes irányú mozgatása a test előtt.

A látható jelzést szükség esetén ki kell egészíteni jelzősípval adott egy rövid és egy hosszú hanggal.

99. Jelentése: a jelzést adó felé a járművel a mozgás megkezdhető, illetve folytatható.

41. ábra

42. ábra

"Távolodj tőlem!" jelzés

100. Nappal kibontott sárga színű jelzőzászló vagy az egyik kar, sötétben és a távolbalátás korlátozottsága esetén fehér fényű jelzőlámpa függőleges irányú mozgatása.

A látható jelzést szükség esetén ki kell egészíteni jelzősípval adott egy hosszú hanggal.

43. ábra

44. ábra

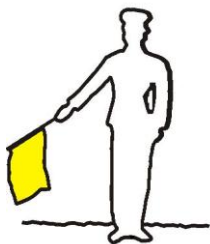
101. Jelentése: a járművel a mozgás megkezdhető, illetve folytatható a jelzést adótól távolodva.

"Lassan" jelzés

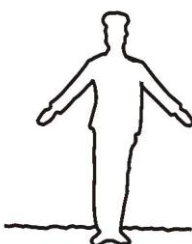
102. Nappal kibontott sárga színű jelzőzászló, vagy mindkét kar ferdén lefelé, sötétben és távolbalátás korlátozottsága esetén fehér fényű jelzőlámpa vállmagasságban mozdulatlanul oldalt tartása.

A látható jelzést szükség esetén ki kell egészíteni jelzősípval adott kettőnél több hosszú hanggal.

103. Jelentése: a jelzés adásakor a sebességet folyamatosan csökkenteni kell.

45. ábra

46. ábra

47. ábra

104. "Lassan!" jelzést a szükséges sebesség eléréséig kell adni. A megfelelő sebesség elérését követően folytatni kell az addig adott "Távolodj tőlem!", illetve "Közeledj felém!" jelzést, vagy "Megállj!" jelzést kell adni.

105. Ha a jelzést adó és a járművezető között rádiótelefon összeköttetés van, akkor a "Megállj!" jelzésen kívül minden más kézi jelzőeszközzel adott jelzés mellőzhető.

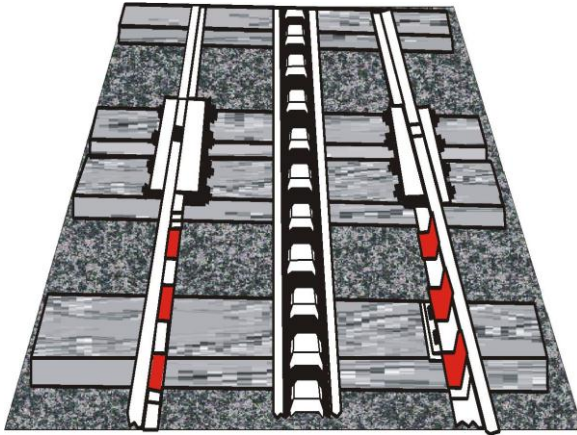
III. FEJEZET

FIGYELMEZTETŐ JELEK

106. A figyelmeztető jelek tájékoztató szerepet töltenek be, vagy pedig valamely forgalmi feladat végrehajtására hívják fel a megfigyelésükre kötelezett dolgozók figyelmét.

Szigeteltsínre figyelmeztető jel

107. A sínszalakat összekötő heveder mellett vörös-fehér sávozás mind a két sínszál talpán és gerincén, kívül-belül egyaránt. A szigeteit sínre figyelmeztető jel a szigetelt vágányrész elejét, illetve végét jelzi.

48. ábra

Nagyfeszültségre figyelmeztető jel

108. Téglalap alakú, vörös szegélyű fehér táblán villámot ábrázoló vörös nyíl.

109. A figyelmeztető jel életveszélyes nagyfeszültségre hívja fel a környezetében dolgozók figyelmét.

49. ábra

Űrszelvénybe nyúló létesítményre figyelmeztető jel

110. Fehér alapon hosszú fekete nyíl, hegyével a benyúlás iránya felé.

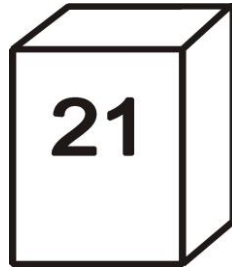

50. ábra

111. A figyelmeztető jelet úrszelvényen kívül lévő létesítmények úrszelvénybe nyúló részein kell felfesteni.

Szelvény jel

112. Fehér oszlop, rajta fekete számokkal, mely jelzi a szelvények számát a kezdőponttól a végpont felé haladva 100 méterenként növekvő sorszámmal. Az oszlopot a vágánytengellyel párhuzamosan kell elhelyezni.

51. ábra

Szolgálatban lévő dolgozók felszerelése jelzőeszközökkel

Munkakör	Jelzőeszköz	Megjegyzés
Fogaskerekű forgalomirányító diszpécser	1 db jelzősíp 1 db fehér fényű jelzőlámpa 1 db jelző zászló	személyre szóló felszerelés végállomáson kell tárolni
Jelzőőr	1 db KRESZ jelzőlámpa 1 db KRESZ jelzőtárcsa 1 db jelzősíp	személyre szóló felszerelés
Pályafelügyeleti szolgálat ügyeletes	2 db ”Megállj!” jelző	PFSZ ügyeleti szolgálati hely